

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-677-5-33>

**UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION:
POLITICAL TRANSFORMATION, SECURITY CHALLENGES,
AND PROSPECTS**

**ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ПОЛІТИЧНА
ТРАНСФОРМАЦІЯ, ВИКЛИКИ БЕЗПЕЦИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Dubina Ye. E.

*Student,
Zaporizhzhia Academic Lyceum № 31
of Zaporizhzhia City Council
Zaporizhzhia, Ukraine*

Дубіна Є. Е.

*здобувачка загальної середньої
освіти,
Запорізький академічний ліцей № 31
Запорізької міської ради
м. Запоріжжя, Україна*

Вступ. Європейська інтеграція України є стратегічним напрямом розвитку держави та важливим чинником модернізації національних інституцій. Вона охоплює політичні, правові, економічні та безпекові аспекти, спрямовані на зближення з Європейським Союзом та реалізацію європейських стандартів управління і права [1, с. 95–102]. Особливе значення цей процес набув після 2014 року, коли Україна почала активну боротьбу за європейську ідентичність, а також після повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році, що прискорило необхідність реформ і зміцнення державних інституцій [3, с. 16].

Процес інтеграції охоплює кілька ключових напрямів: реформування правової системи, удосконалення демократичних інститутів, модернізацію економіки та розвиток механізмів національної безпеки у відповідності до стандартів ЄС. Його успіх залежить від внутрішньої політичної волі, активної участі громадянського суспільства, а також від підтримки європейських партнерів [2, с. 4].

1. Історичні та правові передумови інтеграції

Процес євроінтеграції України розпочався з підписання Угоди про партнерство і співробітництво з ЄС у 1994 році, яка встановила юридичні рамки взаємодії України з європейськими структурами. Далі, у 2014 році, була підписана Угода про асоціацію з ЄС, яка включала положення про глибоку та всеосяжну зону вільної торгівлі (DCFTA), що створило механізми економічної та правової гармонізації з нормами ЄС [1, с. 95–102].

Ця угода стала основою для масштабної адаптації українського законодавства, включаючи реформування судової системи,

антикорупційних інституцій та органів державного управління. Вона також передбачала інтеграцію України в спільні європейські механізми контролю за дотриманням стандартів прав людини, верховенства права та демократичних процедур [3, с. 16].

Крім того, важливим етапом історичного розвитку євроінтеграції стало створення національних програм з впровадження стандартів ЄС у сфері освіти, науки, енергетики та екології, що сприяє системній модернізації державного управління та розвитку суспільних інститутів [5, с. 48].

2. Політичні та безпекові аспекти

Отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС у 2022 році стало потужним політичним сигналом та стимулом для розвитку інституційної спроможності держави. Це підкреслює прагнення країни до демократичних стандартів, прозорості управління та верховенства права [3, с. 16].

Європейська інтеграція сприяє формуванню громадянського суспільства через посилення участі громадян у прийнятті рішень, розвиток незалежних медіа та організацій, що контролюють діяльність влади. Крім того, вона стимулює політичну стабільність за рахунок реформування партійної системи та удосконалення процедур виборів [2, с. 4].

З точки зору безпеки, співпраця з ЄС у рамках політики безпеки та оборони дозволяє Україні зміцнити національні механізми захисту, інтегруватися у спільні європейські системи оборони та отримати доступ до сучасних стандартів кібербезпеки, антитерористичних операцій та цивільного захисту [4, с. 36].

Водночас існують виклики: необхідність адаптації національних стратегій безпеки до європейських стандартів, зміцнення правоохоронних органів та судової системи, а також забезпечення комплексного захисту критичної інфраструктури. Розширена співпраця з ЄС у сфері безпеки включає участь у спільних навчаннях, обмін інформацією та технічну допомогу, що створює умови для підвищення ефективності національної безпеки [4, с. 36].

3. Соціально-економічний контекст

Євроінтеграція тісно пов'язана з економічним розвитком через модернізацію торгових відносин, залучення інвестицій, гармонізацію стандартів і регуляторних процедур. Адаптація українського законодавства до норм ЄС дозволяє українським підприємствам отримати конкурентні переваги, забезпечує доступ до внутрішнього ринку ЄС та стимулює інноваційний розвиток [5, с. 48].

Зокрема, впровадження стандартів ЄС у сфері безпеки продуктів, захисту прав споживачів та корпоративного управління сприяє підвищенню довіри іноземних інвесторів та залученню нових

технологій. Це створює умови для економічного відновлення після військових та політичних криз та стимулює розвиток малого і середнього бізнесу [5, с. 48].

Дослідження також відзначають, що євроінтеграція має значний соціальний ефект: зростання стандартів освіти та науки, розвиток програм обміну, модернізація медичної та соціальної інфраструктури [3, с. 16]. Таким чином, інтеграція не лише економічно, а й соціально покращує якість життя громадян та створює передумови для стабільного розвитку країни.

Висновки. Європейська інтеграція України є комплексним та багатовимірним процесом, що включає політичні, правові, соціально-економічні та безпекові аспекти. Вона сприяє модернізації державних інституцій, зміцненню демократичних стандартів і підвищенню міжнародної спроможності України.

Успішна інтеграція потребує системної роботи над реформами, посилення демократичних інститутів, забезпечення верховенства права, активної участі громадянського суспільства та підтримки з боку ЄС. Крім того, інтеграція створює нові економічні та соціальні можливості, стимулює розвиток підприємництва, інвестицій та інновацій, а також забезпечує підвищення рівня безпеки та захисту прав громадян [1–5].

Література:

1. Redko A. Ukraine – EU: Historical and Legal Analysis of European Integration. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2017;4(3-4):95–102. DOI:10.15330/jpnu.4.3-4.95-102.
2. Yakoviyk I.V., Shepliakova E. *The international legal cooperation between Ukraine and the EU in building modern system of European security*. DOI:10.21564/2414-990x.141.129444.
3. Pietukhova Y. *European integration course of Ukraine: implementation of national interests and current challenges*. DOI:10.21847/2411-3093.2025.738.
4. Kolomiyets Yu.M. *The European Integration Dimension of Legal Regulation of Ukraine's Cooperation with the European Union in the Field of Security*. DOI:10.32631/v.2025.4.36.
5. Shnyrkov O., Chugaiev O. *Economic integration of Ukraine: context of the Russian-Ukrainian war*. DOI:10.35774/jee2023.01.048.